

3. המשיבים ביקשו, מכוח חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן – החוק), את פירוט מועדי השיחות בהן שוחח ראש הממשלה, בתקופה מסוימת, עם שני אישים שהם **חברים פרטיים** שלו – שלדון אדלסון, שהוא הבעלים של עיתון "ישראל היום", ועמוס רגב, עורכו של עיתון זה. בקשתם נדחתה על ידי המערער 1, הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן – הממונה), וזאת מכוח הסייג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק, שעניינו פגיעה בפרטיות. המשיבים עתרו לבית משפט קמא.

4. בפסק דינו, קבע בית משפט קמא כי "המידע המבוקש נמצא בתחום ה"אפור" של עניינים פרטיים המותרים בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע". במסגרת פסק הדין נקבע כי על הממונה להעביר למשיבים את פרטי המידע האמורים, וזאת לאחר פנייה לקבלת עמדתם של שלדון אדלסון ועמוס רגב אשר מהווים צד ג' אשר עלול להפגע ממסירת המידע.

5. המבקשים יטענו, בכבוד הראוי, כי שגה בית המשפט קמא בפסק דינו. המבקשים יטענו כי בהתאם **לחוק**, מסירת המידע המבוקש פוגעת משמעותית בפרטיות ראש הממשלה, ואינה ב"תחום האפור" של הפרטיות. לצד זאת יטענו המבקשים, ושוב בכבוד הראוי, כי אף ראש הממשלה, לצד כל ההיבטים הציבוריים המעוגנים בעצם מהות תפקידו, זכאי למרחב מוגן של פרטיות. לעמדת המבקשים, בית משפט קמא לא נתן משקל מספיק לזכות זו של ראש הממשלה לפרטיות.

המדינה טוען כי באיזון שבין הזכות לפרטיות לאינטרס הציבורי, במקרה שלפנינו גוברת ידה של הראשונה והרשות אינה רשאית להעביר את המידע המבוקש. במקרה שלפנינו, ובכבוד הראוי, גם לא היה מקום שבית המשפט יורה על כך, נוכח הפגיעה המשמעותית בפרטיות ראש הממשלה.

לעמדת המבקשים, תוצאת פסק דינו של בית משפט קמא מרוקנת את מרחב הפרטיות של ראש הממשלה מכל תוכן, ומותירה אותו ללא מרחב חיוני זה.

רקע עובדתי תמציתי

6. נקדים ונאמר – כידוע לכל, ראש הממשלה מוקף אנשים, מאבטחים ואחרים רוב זמנו, ומרחב הפרטיות שלו מצומצם עד למאוד. כמו כן, נבקש לציין עוד כי ראש הממשלה מקיים את שיחותיו באמצעות הטלפון הקווי, ואינו מחזיק בטלפון נייד משל עצמו.

7. ככלל, שיחות הטלפון של ראש הממשלה, הן שיחות שעניינן עבודתו המיניסטרילית והן שיחותיו הפרטיות, לרבות שיחותיו עם חבריו ובני משפחתו, הן שיחות מתוך המשרד והן מחוצה לו, לרבות ברכבו ובביתו, נערכות באמצעות מזכירותיו. למותר לציין כי הדבר מותר לכתחילה, ככל שר הזכאי לסיוע מינהלי מעובדי לשכתו. ראש הממשלה אינו מחזיק בטלפון נייד סלולארי, וזאת בשל שיקולי אבטחה.

8. הגם שלא קיימת חובה בדין לעשות זאת, המזכירות מתעדות כל שיחה במסמך Word יומי, בו מתועדים נמען השיחה, מי יזם את השיחה, שעת השיחה והאם השיחה בוצעה מהבית או מהמשרד. משך השיחה אינו מתועד. בסוף כל יום מודפס המסמך ונשמר בלשכת ראש הממשלה, בהיותו מסווג. יודגש, כי אין כל תיעוד לתוכן השיחה או לסיווג כפרטית, פוליטית או מיניסטריאלית, מסווגת ביטחונית או לא מסווגת ביטחונית.

נבקש להבהיר, כי התיעוד במסמך אינו מדויק בהכרח ואף יתכן, בסיטואציה כזו או אחרת, כי שיחות יערכו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו.

תיעוד זה נעשה, בעיקרו של דבר, לצרכי המזכירות, וזאת בין היתר בשים לב לתחלופה במהלך היום של המזכירות, ועל מנת לוודא שישנו זיכרון רציף במהלך היום של השיחות שכבר התקיימו. פועל יוצא הוא, כי התרשומת האמורה מייצרת מידע החושף את התנהלותו של ראש הממשלה במתחם האישי ביותר – עם מי הוא משוחח, מתי, באיזו תדירות וכד'.

נעיר, כי במהלך הטיפול בסוגיה, נבדק העניין מול ראש הממשלה, ונמצא כי הוא כלל לא היה מודע לתיעוד זה.

9. ביום 11.2.2015 הגיש המשיב 1 בקשה לפי החוק לקבלת פרטים אודות שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה עם שלדון אדלסון ועמוס רגב: שיחות נכנסות ויוצאות, תדירות הקשר, מספר השיחות, מועד השיחה – תאריך ושעה – ומשך השיחה. הבקשה התייחסה לתקופה של שלוש השנים שקדמו ליום 11.2.2015.

10. ביום 11.6.15 נשלחה למשיב 1 החלטת הממונה בבקשה. הבקשה נדחתה בשני נימוקים: הראשון, כי המידע ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2014 הועבר לארכיון המדינה, ועל כן הוראות חוק חופש המידע אינן חלות על המידע. כפי שהבהירה המדינה בבית משפט קמא, אין היא עומדת עוד על נימוק זה, ועל כן לא נידרש לו עוד.

השני, מאחר שהמידע המתייחס לתקופה שלאחר חודש מרץ 2014 ועד סוף שנת 2014, אשר מצוי במשרד ראש הממשלה, הוא מידע אודות שיחות פרטיות של ראש הממשלה עם ה"ה אדלסון ורגב, שהם חבריו האישיים, והשיחות עימם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית, אין כל מקום למסרו בהתאם להוראות חוק חופש המידע. לפיכך, נדחתה הבקשה בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע.

11. המשיבים עתרו לבית המשפט קמא. ביום 19.11.2015 הוגשה תגובת המערערים לעתירה. המשיבים פנו למערערים בבקשה לפרטים נוספים, והמדינה השיבה לפנייה זו. ביום 25.11.2015 התקיים דיון בעתירה, וביום 2.12.2015 ניתן פסק דינו של בית משפט קמא.

12. בפסק דינו, קבע בית משפט קמא כי המידע המבוקש "נכלל בתחום ה"אפור" של "עניינים פרטיים" המותרים בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. בית המשפט קמא דחה את טענות העותרים שם כי "עצם העובדה שהמידע מתועד בידיעת ראש הממשלה, אינה מאפשרת לו לטעון כי מסירת המידע מהווה פגיעה בפרטיות", בקובעו כי: "קל וחומר שאין בתייעוד המידע כשלעצמו כדי להוות הסכמה מכללא כאמור לפרסומו".

בעניין זה נעיר כי נפלה טעות עובדתית בעניין זה, שכן, כאמור בראשית הדברים, ראש הממשלה כלל לא היה מודע לתייעוד זה.

הקביעה העיקרית, אליבא דבית משפט קמא, היא כי בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק, במקרה זה, "העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית המידע, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין". זאת, נוכח קביעת בית משפט קמא לפיה "המידע הנוסף מעורר עניין ציבורי".

בשולי פסק דינו, קבע בית משפט קמא כי טרם חשיפת המידע, על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע, ולהודיע לאדלסון ורגב על תוצאות העתירה, ועל זכותם להתנגד למסירת המידע.

13. בעניין אחרון זה נבקש לעדכן כי ביום 17.12.2015 פנה הממונה על חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה במכתב אל אדלסון ורגב, עדכן אותם אודות פסק הדין, וביקש את עמדתם לעניין פרסום המידע. בהתאם לחוק, על אדלסון ורגב להעביר את עמדתם עד ליום 7.1.2016. פניית הממונה לאדלסון ורגב מצורפת ומסומנת כנספח ב לבקשה זו.

14. ביום 21.12.2015 הגישו אדלסון ורגב עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, ובה ביקשו את ביטול פסק דינו של בית משפט קמא (עת"מ 44200-12-15). זאת, בעיקרו של דבר, בטענה כי בהעדר שמיעת עמדתם בעניין, לא היה מוסמך בית משפט קמא להכריע בעתירה. עתירת רגב ואדלסון מצורפת כנספח ג לבקשה זו.

15. ביום 23.12.2015 פנה בא כוחם של אדלסון ורגב וביקש מהממונה כי יאריך את המועד לתשובתם, עד לאחר הכרעה בעתירה שהגישו, או עד הכרעה בערעור זה. פניית בא הכוח מצורפת כנספח ד לבקשה זו.

16. ביום 30.12.2015 דחה בית המשפט המחוזי (כבוד השופט ד' מינץ) את עתירת אדלסון ורגב, בקובעו: "לפיכך, דין העתירה להידחות על הסף הן מפני שהדיון בה מיותר והן מפני שהיא מוקדמת". פסק דינו של בית המשפט המחוזי בעת"מ 44200-12-15 מצורף כנספח ה לבקשה זו.

17. בו ביום, הודיע בא-כוחם של אדלסון ורגב לבי"כ המדינה כי בכוונת מרשיו לערער על פסק הדין במהלך השבוע שמתחיל ביום 3.1.2016. מכתב בי"כ אדלסון ורגב מצורף כנספח ו לבקשה.

המדינה מבקשת את עיכוב ביצוע פסק הדין

18. בשלב זה, טרם התקבלה החלטת הממונה למסור את המידע המבוקש בפועל, וזאת נוכח ההמתנה, בהתאם לחוק, לעמדת הצדדים השלישיים – אדלסון ורגב.

עם זאת, בהעדר עיכוב ביצוע על הממונה יהיה לקבל החלטה בדבר מסירת המידע בטווח הזמן הקרוב. כפי שנפרט מיד, המדינה מבקשת את עיכוב ביצוע פסק דינו של בית משפט קמא.

טעמי הבקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין

19. בהתאם להלכה הפסוקה, שניים הם המבחנים לעיכוב ביצוע פסק דין: האחד - מבחן סיכויי הערעור, והשני - מבחן מאזן הנוחות. כפי שקבע בית המשפט הנכבד, בין שני השיקולים קיימת "מקבילית כוחות", וככל שכוחו של האחד מהם גובר, כך פוחת משקלו של השני" (ראו: ע"א 5671/11 אנדרסון מדיקל נ' אוניפארם (פורסם באתר הרשות השופטת, 1.9.2011)).

20. נפתח במאזן הנוחות. המדינה תטען שמאזן הנוחות בענייננו נוטה בפירור לטובת עיכוב ביצוע פסק הדין. במידה שפסק הדין לא יעוכב, והמידע יימסר, הרי שאף אם הערעור יתקבל - לא ניתן יהיה להשיב את המצב לקדמותו. מנגד, למשיבים לא ייגרם נזק ממשי אם תעוכב מסירת המידע עד להכרעת בית המשפט הנכבד בערעור שיוגש אליו. ככל שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד, בערעור שיוגש אליו, כי לא היה מקום למסור את המידע, הרי שלא ניתן יהיה להחזיר את הגלגל לאחור. במקרה כזה, שאלת מסירת המידע תהיה בבחינת "מעשה עשוי". הערעור יהפוך לערעור תיאורטי בלבד, ובמובן זה תסוכל זכות הערעור של המדינה.

21. פסיקת בית המשפט העליון נוטה באופן עקבי להיעתר לבקשות עיכוב ביצוע פסקי דין של בית המשפט לעניינים מנהליים הנוגעים למסירת מידע בהתאם לחוק חופש המידע. בבסיס נימוקי בית המשפט העליון עומד מאזן הנוחות, והעובדה שמסירת המידע תהפוך את הדיון בערעור לתיאורטי. לעניין זה, ראו: ע"מ 3908/11 הנהלת בתי המשפט נ' "דה מרקר" (פורסם באתר הרשות השופטת, 12.7.2011):

"הנה כי כן במצב שבו מבקש עיכוב הביצוע מצלית להראות כי יישום פסק הדין לאלתר יסב לו נזק בלתי הפיך, בעוד שלמשיב - לא ייגרם נזק מהותי, וסיכויי הערעור אינם נראים כקלושים, תדיר יהיה בכך די כדי להצדיק את עיכוב ביצועו של פסק הדין"

וכן ראו: עע"מ 7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' מנגל (פורסם באתר הרשות השופטת, 6.12.2010):

"סבורני כי החשש בדבר הפיכת הערעור לתיאורטי עשוי להצדיק עיכוב ביצוע פסק הדין במקרים בהם סיכויי הערעור טובים ו/או כאשר כפותיו של מאזן הנוחות מעוינות (...). במקרה דנן, אכן כפותיו של מאזן הנוחות מעוינות, שכן למשיבה לא צפוי נזק משמעותי כתוצאה מעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי. משכך, סבורני כי בנסיבות העניין יש ליתן משקל משמעותי יותר לחשש מפני התייתרות הדיון בערעור אם ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי לא יעוכב"

בית המשפט הנכבד תזר על הדברים אף בעע"מ 4658/11 שפיר נ' מדינת ישראל (פורסם באתר הרשות השופטת, 6.7.2011):

"נראה, כי אם לא יינתן סעד זמני במקרה דנא יהפוך הערעור לתיאורטי. זאת, שכן עסקינן בחומר שעקב פסק הדין דלמטה (שדחה את עתירת המבקשות) על המשיב 1 למוסרו למשיבה 2. בנסיבות אלה, ראוי להיעתר לבקשה."

ועוד ראו החלטת בית המשפט הנכבד בעע"מ 1825/02 מדינת ישראל נ' איגוד בתי אבות (פורסם באתר הרשות השופטת, 24.3.2002):

"ככלל, אין מנוס מלעכב את ביצועו של פסק-הדין, מקום שהימנעות מעיכוב ביצוע פסק-הדין, תביא לכך שלא ניתן יהיה להשיב את מצב המפסיד לקדמתו, אם יזכה המפסיד בערעור שהגיש על פסק-הדין. לא מצאתי כי טענות המשיב מצדיקות סטייה מכלל זה במקרה הנוכחי, שבו חשיפת המסמכים תהפוך את ערעור המדינה לתיאורטי."

וראו גם: עע"מ 6013/04 משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית (פורסם באר"ש, 4.7.2004); עע"מ 8689/03 הממונה על העמדת מידע לציבור במשרד הבריאות נ' העמותה למען מדע מוסרי (פורסם באר"ש, 9.10.2003); עע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ (פורסם באר"ש, 13.10.2003); עע"מ 2398/08 משרד המשפטים נ' סגל (פורסם באר"ש, 31.3.2008); עע"מ 6632/05 רכבת ישראל נ' ארגון המהנדסים והאדריכלים העצמאיים בישראל (פורסם באר"ש, 4.8.2005).

22. הפסיקה בעניין זה סוכמה בספרם של אליעד שרגא ורועי שחר המשפט המינהלי כרך V :
סדרי הדין והראיות בבתי המשפט לעניינים מינהליים (2010) 309, כך :
- ”בעתירות לפי חוק חופש המידע – ייטה בית המשפט להורות על עיכוב ביצוע, ככל שהעתירה התקבלה, מן הטעם שמשימסר המידע לא יהיה ניתן להחזיר את המצב לקדמותו.”
23. לפיכך, אין ספק כי מאזן הנוחות, בכל הנוגע למסירת המידע, נוטה לטובת המבקשות.
וראו לסיכום את החלטת כבוד השופט נ' הנדל בבר"ם 4997/13 מדינת ישראל נ' גלובס, (פורסם באתר הרשות השופטת, 24.10.2013):
- ”כך או כך, ומבלי לקבוע מסמרות בדבר סיכויי הערעור, אין חולק כי יישומו של פסק הדין ייצור מצב בלתי הפיך. אם המידע המבוקש יתפרסם, הרי שזכות הערעור של המדינה תתייתר. בתי המשפט ראו בעובדה זו בעבר כשיקול התומך בהחלטה להיעתר לבקשת לעיכוב ביצוע עד להכרעה בערעור (עע"ם 8689/03 הממונה על העמדת מידע לציבור במשרד הבריאות נ' העמותה למען מדע מוסרי, פ"ד נז(6) 953, 959 (2003); עע"מ 3908/11 מדינת ישראל הנהלת בתי המשפט נ' עיתון דה מרקר פס' 16 להחלטה (12.07.11)). השיקול המעשי ששואף כי יתקיים דיון ענייני ולא תיאורטי בערעור משתייך למסגרת השיקולים המשפיעים על מאזן הנוחות בין הצדדים.”
24. כך, בכל הנוגע לעצם מסירת המידע.
25. באשר לקבלת עמדת אדלטון ורגב, וקבלת החלטה הממונה אחר שמיעת עמדתם. ככל שיתקבל ערעור המדינה, לא יהיה צורך כלל בקבלת עמדת הצדדים השלישיים, וממילא, גם לא יהיה צורך בקבלת החלטה בעניינם. בנוסף וכאמור לעיל, הצדדים השלישיים עתרו לבית המשפט המחוזי, בטענות מהותיות לגבי השלב בהליך בו היה עליהם להישמע. בהתאם להודעה מהם, בכוונתם לערער בימים הקרובים על פסק הדין שניתן בעתירתם.
26. בנסיבות אלו, תבקש המדינה, בכבוד הראוי, אף את עיכוב הביצוע גם לגבי שמיעת עמדת הצדדים השלישיים, וקבלת החלטה בעניין.
27. המדינה תטען כי כמפורט לעיל, מאזן הנוחות נוטה באופן ברור לעיכוב ביצוע בכל הנוגע למסירת המידע.

משכך, תטען המדינה כי אף עיכוב שמיעת עמדות אדלסון ורגב, וקבלת החלטה בעניין, אין בו בכדי להטות את מאזן הנוחות באופן שיחייב את ביצועו של היבט זה של פסק הדין כבר בשלב זה, שכן, בכל מקרה, וככל שתתקבל עמדת המדינה בבקשה זו, המידע עצמו לא יימסר למשיבים בשלב זה. העיכוב הנוסף הקצר שיתהווה אחר פסק הדין ככל שעמדת המדינה תידחה בערעור זה, אין בו בכדי להצדיק שמיעת עמדת צד ג' וקבלת החלטה כבר בשלב זה, וזאת במיוחד בשים לב לטענות אדלסון ורגב, אשר בהתאם לפנייה מטעמם, ככוונתם להעלות בהליך ערעור בפני בית משפט נכבד.

28. באשר לסיכויי הערעור. לעמדת המדינה, תוצאת פסק דינו של בית משפט קמא מעוררת שאלות כבדות משקל, בכל הנוגע לפרטיות בכלל, ולפרטיות ראש הממשלה בפרט. המדינה תטען, בכבוד הראוי, כי בית משפט קמא לא נתן משקל מספיק לעניין זה, ועל כן, ולעמדת המדינה, סיכויי ערעורה אינם מבוטלים כלל ועיקר.

נזכיר כי ראש הממשלה אינו מחזיק בטלפון נייד סלולארי, וזאת בשל שיקולי אבטחה. לפיכך הוא נאלץ לקיים את כל שיחותיו, פרטיות כמו מקצועיות, באמצעות מזכירות לשכת ראש הממשלה. לו היה ראש הממשלה משתמש במכשיר סלולארי, יכול היה לבחור לקיים את שיחותיו הפרטיות באמצעותו, ואילו את שיחותיו המקצועיות לנהל באמצעות קו טלפון קווי, כאשר הן מועברות אליו באמצעות מזכירות ראש הממשלה, ומתועדות לצרכי יעילות ונוחות.

לעמדת המדינה, שילוב הוראות חוק חופש המידע והוראות חוק הגנת הפרטיות, כפי שפורשו בפסיקה, ובשים לב למידת רגישות הנתונים אותה ניתן להקיש מחוק נתוני תקשורת, מתלכדות כולן למסקנה אחת, ולפיה באיזון שבין הזכות לפרטיות לאינטרס הציבורי, גוברת ידה של הראשונה והרשות אינה רשאית להעביר את המידע המבוקש. במקרה שלפנינו, ובכבוד הראוי, גם לא היה מקום שבית המשפט יורה על כך, נוכח הפגיעה המשמעותית בפרטיות ראש הממשלה.

29. נוכח האמור, תטען המדינה כי אף סיכויי הערעור מצדיקים את עיכוב ביצוע פסק דינו של בית משפט קמא. זאת, במיוחד בשים לב למאזן הנוחות, ו"למקבילית הכוחות" בעניין זה.

30. בנסיבות אלו, ונוכח כלל האמור, תבקש המדינה את עיכוב ביצוע פסק דינו של בית משפט קמא.

היום,

כ"ב טבת תשע"ו

03 ינואר 2016

רועי שויקה, עו"ד

סגן בכיר בפרקליטות המדינה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

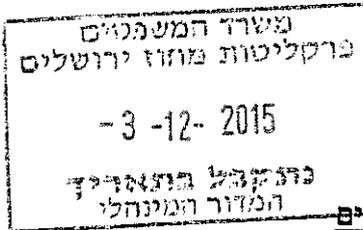
עת"מ 28606-09-15

1

בעניין:
1. רביב דרוקר
2. חדשות 10 בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד יונתן ברמן, אורי אדלשטיין

העותרים

- נגד -

המשיבים

1. הממונה על חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
2. בנימין נתניהו, ראש הממשלה
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
ע"י עו"ד אחיה ברמן

2

פסק דין

3

4 עתירה כנגד החלטת הממונה על יישום חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש
5 המידע" או "החוק") במשרד ראש הממשלה שלא למסור לעותר פרטי מידע הנוגעים לשיחות
6 שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין בעלי עיתון "ישראל היום" ועורכו הראשי.

7

8

הרקע לעתירה

9 1. עותר 1, מר רביב דרוקר (להלן: "העותר"), הוא עיתונאי המשמש כפרשן פוליטי של עותרת
10 2, חברת חדשות 10 בע"מ (להלן: "ערורן 10"). ביום 11.2.15 הגיש העותר בקשה למשיבה 1,
11 הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן: "הממונה" או "המשיבה") בה
12 ביקש לקבל את תיעוד מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין ראש הממשלה, משיב 2, לבין מר שלדון
13 אדלסון, בעל עיתון "ישראל היום" (להלן: "העיתון"), ובין ראש הממשלה לבין מר עמוס רגב,
14 העורך הראשי של העיתון, במשך שלוש שנים שקדמו ליום 11.2.12. בבקשתו התבקש תיעוד
15 השיחות ביומן לשכת ראש הממשלה ובכלל זה פרטים אודות תאריך כל שיחה; שעת השיחה; ומשך
16 השיחה.

17

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

2. ביום 11.6.14 פנה העותר למשיבה בשאלה האם התבררה פנייתו, כאשר באותה שעה חלפו ארבעה חודשים מיום שנשלחה. באותו יום, ניתנה תשובת המשיבה הדוחה את בקשת העותר בטענה כי "שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עמם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה". לפיכך, נדחתה הבקשה בהתבסס על סעיף 9(א)(3) לחוק, לפיו אין למסור מידע מהווה פגיעה בפרטיות. עוד ציינה המשיבה בדוא"ל שנשלח לעותר ואליו צורפה ההחלטה, כי "אנו עומדים במועדים בהתאם לחוק על אף שלצערי לא עלה בידי לעדכןך".

3. בשולי הדברים יצוין כי בהחלטה גם נאמר כי ביחס לתיעוד השיחות עד לחודש מרץ 2014, החומר המבוקש הועבר לגנזך המדינה לפי חוק הארכיונים, התשט"ו-1955 ולכן הוראות חוק חופש המידע אינן חלות עליו. עם זאת, בתגובת המשיבים לעתירה (ולאחר שהובהר כי נפלה טעות בהחלטת הממונה ומדובר בחומר הנוגע לתיעוד השיחות עד לחודש מרץ 2013), נאמר כי המשיבה לא תעמוד על נימוק זה במסגרת התשובה לעתירה. לפיכך, הדיון התמקד אך בנימוק השני שניתן לדחיית הבקשה.

טענות הצדדים

4. העותר, אשר ערך במסגרת תפקידו בערוץ 10 תחקיר אודות הזיקה בין העיתון "ישראל היום" לבין ראש הממשלה, טען כי במוקדים ציבוריים שונים מתקיים דיון ציבורי חשוב בטענה שלפיה "ישראל היום" הוא עיתון ששם לעצמו מטרה לשרת את ראש הממשלה. לטענתו, חשיפת תיעוד מועדי השיחות בין ראש הממשלה לבין בעלי העיתון ועורכו הראשי, תאפשר לציבור לבחון לאשורה את שאלת קיומה של זיקה בין ראש הממשלה לבין עיתון "ישראל היום".

5. עוד נטען כי המשיבה ציינה באופן סתמי כי במקרה זה חל החריג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, אך לא ציינה אלו מבין החלופות הקבועות בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות") מהווה לשיטתה "פגיעה בפרטיות" באופן המצדיק דחיית הבקשה. לטענת העותר, מסירת המידע המבוקש אינה מהווה "פגיעה בפרטיות" לפי חוק הגנת הפרטיות, ולפיכך אינו חל עליה החריג האמור. העותר הבהיר כי הוא אינו מבקש מידע בדבר תוכן השיחות, אלא אך בנוגע למועדי השיחות ואורכן, ועל כן אף אם מדובר בשיחות עם "חברים אישיים" של ראש הממשלה, אין במסירת המידע כדי לחשוף את תוכנם של "עניינים אישיים"

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

1 אודותם שוחחו. יתר על כן, ביודעו כי השיחות מתועדות, לא יכול ראש הממשלה לטעון כי מסירת
2 מידע אודות עצם קיומה של שיחה מהווה פגיעה בפרטיות. ועוד, נוכח מעמדם של בעלי העיתון
3 ועורכו הראשי, בהיותם עומדים בראשם של גופים דו-מהותיים אשר חלים עליהם גם עקרונות
4 המשפט הציבורי ונוכח מעמדו של ראש הממשלה והיותו "איש ציבור" מובהק, אין כל מקום לטענה
5 של פגיעה בפרטיות ביחס למידע בדבר יחסי הגומלין ביניהם. בשולי הדברים טען העותר כנגד
6 האיחור במתן התשובה לבקשה שהגיש. כך, על אף שהיה על המשיבה להיענות לבקשה לא יאוחר
7 מ-30 ימים מיום שהוגשה, התקבלה התשובה בה אך בחלוף ארבעה חודשים.

8
9 6. מנגד טענו המשיבים כי המידע המבוקש חושף את יחסיו של ראש הממשלה עם חבריו
10 האישיים, באופן אשר עשוי אף להביא להשגת מידע באשר לתוכן של השיחות באמצעות הצלבה
11 עם פרטי מידע אחרים הגלויים לציבור. המשיבים גם הבהירו כי במסגרת תיעוד שיחותיו של ראש
12 הממשלה לא נעשית כל הבחנה בין שיחות פרטיות לבין שיחות שנעשו במסגרת עבודתו
13 המיניסטריאלית וגם לא נשמר כל תיעוד בנוגע למשך השיחות. מכל מקום, יחסי אדם עם חברו
14 נופלים לגדר "ענייניו הפרטיים" של אדם. גם אין לקבל את טענת העותרים כי בעלי העיתון ועורכו
15 הראשי הינם "איש ציבור", ואף טענת העותרים כי העיתון הינו גוף דו-מהותי לא נקבעה כהלכה
16 בפסיקת בתי המשפט. מכל מקום, אף אם היה מוגדר העיתון כגוף דו-מהותי, אין הדבר הופך את
17 בעליו או את עורכו הראשי ל"איש ציבור".

18
19 7. עוד טענו המשיבים כי על אף שאין חולק כי ראש הממשלה הוא אכן "איש ציבור", אין
20 הכוונה שהוא אינו זכאי לפרטיות ככל אדם אחר. דווקא בשל החשיפה המוגברת לה הוא נתון מתוקף
21 תפקידו, יש להותיר לו "מרווח נשימה" בתוך ד' אמותיו הפרטיות בהן יוכל להתנהל בשלווה מחוץ
22 לעיני התקשורת.

23
24 8. גם לא ניתן לקבל את הטענה כי מסירת המידע אינה פוגעת בפרטיות אך מכיוון שידוע
25 לראש הממשלה כי המידע מתועד. עצם תיעוד השיחות אינו מהווה הסכמה גורפת לפרסום פרטי
26 המידע שעה שמדובר במידע אשר מתועד ללא חובה על פי דין ונערך לכלל שיחותיו של ראש
27 הממשלה. במקרה זה יש גם ליתן משקל רב לזכות לפרטיות וזאת על פני האינטרס הציבורי, שעה
28 שהיכולת לקיים דיון ציבורי לא נפגעה כלל מכך שהמידע לא היה חשוף לציבור. ולראייה, העותרים
29 עצמם מודים בקיומו של שיח ציבורי בעניין.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

1

2 בשולי הדברים יצוין כי בנוגע לבקשת מסירת המידע בעניין משך השיחות (כאשר המשיבים
3 בתגובתם הבהירו כי מידע מסוג זה אינו מתועד על ידי לשכת ראש הממשלה), הבהיר ב"כ העותרים
4 במהלך הדיון בעתירה שהתקיים ביום 25.11.15 כי לא מבוקש פריט מידע אשר אינו מצוי בידי
5 המשיבים.

6

7

דיון והכרעה

8 9. סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע קובע כי "רשות ציבורית" לא תמסור מידע שגילוי מהווה
9 פגיעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין. עיקרה של
10 עתירה זו נסוב בעניין טענת העותר כי מסירת המידע המבוקשת על ידו אינה מהווה כלל "פגיעה
11 בפרטיות" כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות. מנגד, בתשובתה פירטה המשיבה כי המידע המבוקש
12 נכלל בגדר החלופה הקבועה בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות שעניינו "שימוש בידיעה על ענייניו
13 הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה".

14

15 10. סעיף קטן (א) שבסעיף 9 לחוק חופש המידע, מפרט סוגים שונים של מידע שאין למסרו,
16 וזאת בשונה מהחריג הקבוע בסעיף קטן (ב) לגבי מידע שהרשות "אינה חייבת" למסרו. בפסיקת
17 בתי המשפט הובהר כי סעיף קטן (א) עניינו איסור קטגורי אשר במסגרתו אף לא ניתן לרשות
18 הציבורית שיקול דעת אם למסור את המידע לידי הציבור והסמכות לסטות מהוראות הסעיף מוקנית
19 לבית המשפט בלבד (בסעיף 17(ד) לחוק) (ראו: ע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות
20 החברות הממשלתיות (פורסם בנבו, 19.5.09); ע"מ 398/07 התנועה לחופש המידע נ' מדינת
21 ישראל – רשות המסים (פורסם בנבו, 23.9.08)). עם זאת, גם הובעה העמדה לפיה יכולה הרשות
22 למסור אף מידע הנופל בגדרו של סעיף 9(א) לחוק, ועליה לבחון זאת במסגרת מלאכת שקילת
23 האיזונים השונים (ראו: ע"מ 3300/11 מדינת ישראל – משרד הביטחון נ' גישה – מרכז לשמירה
24 על הזכות לנוע (פורסם בנבו, 5.9.12)).

25

26 11. השאלה הראשונה אם כן, האם ענייננו במידע אודות "ענייניו הפרטיים" של אדם, הנכלל
27 במסגרת הגדרת "פגיעה בפרטיות" שבסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, ועל כן נופל הוא בגדר החריג
28 הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. למעשה, המונח "פרטיות" והיקפו לא הוגדרו הגדרה
29 מדויקת ומדובר במונח מופשט שאת גבולותיו המוגדרים קשה לקבוע (ראו למשל: ע"א 4963/07

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

1 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני (פורסם בנבו, 27.2.08); בג"ץ 1435/03 פלונית נ' בית הדין
2 למשמעת של עובדי המדינה בחיפה, פ"ד נח(1) 529 (2003); עע"מ 9341/05 בעניין התנועה
3 לחופש המידע, שם). כך גם הביטוי "ענייניו הפרטיים של אדם" הנכלל בסעיף 2(9) לחוק הגנת
4 הפרטיות, נושא אופי עמום ולא ניתן להגדרה ברורה ובפסיקת בתי המשפט פורש הביטוי באופן
5 רחב (עע"מ 1386/07 עיריית חדרה נ' שנירון בע"מ, ע"י מנהלה עמנואל דוידי (פורסם בנבו,
6 16.7.12); ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994); עע"מ 398/07
7 בעניין התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל – רשות המסים, שם). לכן נקבע כי יש לצקת לתוך
8 הביטוי תוכן קונקרטי בהתאם לנסיבות הדברים ולהקשרם (ראו: עע"מ 9341/05 התנועה לחופש
9 המידע, שם). כך למשל יכול ותתייחס הזכות לפרטיות בהקשר זה למידע הנוגע באופן מובהק לפרט
10 ולו בלבד ויכול שתתייחס למידע הנוגע לפרט במגעיו עם אחרים (ראו: בג"ץ 844/06 אוניברסיטת
11 חיפה נ' עוז (פורסם בנבו, 14.5.08)).
12
13 12. כאמור, המידע המבוקש בענייננו נוגע לקיומן, תדירותן ומועדן של שיחות טלפון בין מי
14 שעומד בראש הממשלה לבין מי שהוגדרו כ"חברים אישיים" שלו. במובן זה, מדובר בנתונים
15 הנוגעים למישור מעגליו החברתיים של אדם ולמגעיו עם אנשים אחרים שעשויים להיכלל במסגרת
16 "ענייניו האישיים". זאת על אף שלא מדובר במסגרת העניינים ה"מובהקים" שנכללים תחת הזכות
17 לפרטיות (וזאת בשונה למשל, מנתונים הנוגעים למצבו הבריאותי של אדם, מצבו הכלכלי, דעותיו
18 ואמונתו (ראו: עע"מ 9341/05 בעניין התנועה לחופש המידע, שם)), ולא לתוכן של השיחות
19 כאמור אשר בוודאי שיש בהן היבט נוסף של "עניינים פרטיים". עם זאת, כאשר מדובר ב"איש
20 ציבור", כדוגמת ראש הממשלה יתכן וגם מידע הנוגע למעגליו החברתיים חורג מגדר עניינים
21 "פרטיים". "אדם הנוטל עליו תפקיד ציבורי חושף עצמו במידה רבה לעינו הפקוחה של הציבור"
22 (בג"ץ 2481/93 דין נ' ניצב יהודה וילק, מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 487 (1994)), זאת
23 על אחת כמה וכמה כשמדובר במי שממלא את התפקיד הציבורי הבכיר ביותר בממשלה, כאשר
24 מטבע הדברים פרטיותו תדורג באופן שונה מזו של בעלי תפקיד ציבורי אחרים (השוו: בג"ץ
25 6658/93 עם כלביא נ' מפקד משטרת ירושלים, פ"ד מח(4) 793 (1994)). הדברים אף מקבלים
26 משנה תוקף במקרה זה הואיל וראש הממשלה גם מכהן כשר התקשורת והמידע המבוקש אודותיו
27 הוא מועדי השיחות שהוא ניהל עם אנשי תקשורת מובהקים, וזאת בין אם תחום העיתונות הכתובה
28 הוא בפיקוח משרד הפנים, כדעת ב"כ המשיבים, ובין אם הפיקוח נעשה על ידי משרד התקשורת.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

- 1 נדמה אפוא כי המידע המבוקש נכלל בתחום ה"אפור" של "עניינים פרטיים" המוחרגים בסעיף
2 9(א)(3) לחוק חופש המידע.
- 3
- 4 13. ובמאמר מוסגר יצוין כי אין לקבל את טענת העותרים כי עצם העובדה שהמידע מתועד
5 בדיעת ראש הממשלה, אינה מאפשרת לו לטעון כי מסירת המידע מהווה פגיעה בפרטיות. אף
6 כאשר מביע אדם הסכמה לחשיפת מידע מסוים לאדם אחד, או למספר אנשים, אין להסיק מכך
7 שהוא מנוע מלהתנגד לפרסום המידע לציבור הרחב (ראו: ע"א 439/88 בעניין ונטורה; ע"מ
8 1386/07 בעניין עיריית חדרה, שם). קל וחומר שאין בתיעוד המידע כשלעצמו כדי להוות הסכמה
9 מכללא כאמור לפרסומו.
- 10
- 11 14. אם כן, השאלה השנייה - והעיקרית - העומדת לדיון היא האם אכן מידע אודות עצם קיומן
12 של שיחות אלו בהיותן מצוי כאמור בתחום האפור של "עניינים פרטיים" הוא בגדר מידע אשר יש
13 לגלותו לאור הוראות סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, לפיו בית המשפט רשאי להורות על מתן
14 מידע מבוקש אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית המידע, ובלבד
15 שגילוי המידע אינו אסור על פי דין.
- 16
- 17 15. בתשובתם המשיבים טענו בהקשר זה כי מסירת המידע עשויה להביא לחשיפת תוכן של
18 השיחות, שכן אז יוכלו העותרים (או הציבור) להצליב את המידע בדבר מועד קיומן של השיחות
19 יחד עם אירועים אחרים הגלויים זה מכבר לציבור. טענה זו אינה מסייעת למשיבים, ולמעשה אף
20 תומכת בטענות העותרים. כך, דווקא טענת המשיבים כי ניתן להתחקות אחר קשר כלשהו בין מועד
21 השיחות לבין אירועים הגלויים לציבור עשויה להצביע על אמיתות הטענה כי קיים "עניין ציבורי"
22 ממשי במידע. אם אכן - וכך לטענת המשיבים עצמם - קיים קשר בין מועדי השיחות לבין אירועים
23 הגלויים לציבור, הרי שמועדי השיחות בשקלול הכולל ובאיזון הראוי של האינטרסים השונים,
24 מהווים סוג של מידע אשר יש "להוציאו" מגדרי הגנת הפרטיות שאפפה אותו (וזאת משוליו
25 ה"אפורים" של תחולת הגנת הפרטיות כאמור), ולחושפו לעין הציבור.
- 26
- 27 16. יתר על כן, יש אף לדחות את טענת המשיבים לפיה עצם קיומו של שיח ציבורי בעניין מעיד
28 על היחלשותו של האינטרס הציבורי בנסיבות העניין, שעה שחשיפת המידע אינה פוגעת ביכולת
29 לקיים דיון כאמור. ה"מבחן" הרלוונטי לעניין זה אינו האם ניתן לציבור לקיים דיון ציבורי ללא

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

1 חשיפת המידע. חוק חופש המידע נועד לאפשר את העמקת השיח הציבורי בהתבסס על מידע
2 ונתונים המצויים בידי הרשות הציבורית. מובן שיהיו מצבים בהם יתקיים שיח ציבורי בכל מקרה,
3 גם בלא שיימסר מידע על פי החוק. אך כאשר המידע הנוסף מעורר עניין ציבורי, אין לקבל את
4 הטענה כי המידע אינו נדרש אך בשל כך שהדיון הציבורי מתקיים בלעדיו.

5

6 מכל האמור לעיל יוצא כי יש לקבל את העתירה. אלא שטרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול
7 לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות עתירה זו ועל זכותם
8 להתנגד למסירת המידע.

9

10 המשיבים יישאו בהוצאות העותרת בסך של 5,000 ₪.

11

12 ניתן היום, כ' כסלו תשע"ו, 02 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.

13

דוד מינץ, שופט

14

15

16

02/12/15 ק"ו/כ"ה

משרד ראש הממשלה
הממונה על יישום חוק חופש המידע

ה' טבת תשע"ו

17 דצמבר 2015

לכבוד

מר שלדון אדלסון

שלום רב,

הנדון: עת"מ 28606-09-15 רביב דרוקר ואח' נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה ואח'

למשרד ראש הממשלה הוגשה בקשה על ידי מר רביב דרוקר (להלן: "העותר") לקבל מידע על אודות מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין ראש הממשלה לבין מר שלדון אדלסון ומר עמוס רגב, מיום 11.2.2012 לתקופה של 3 שנים, ובכלל זה תאריך כל שיחה (נכנסת ויוצאת), מי יזם אותה ושעת השיחה. הבקשה הוגשה בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע").

משרד ראש הממשלה השיב לבקשה, כי קשריו של ראש הממשלה עם אישים אלו הם אישיים, ועל כן מסירת מידע כמבוקש עלולה לפגוע בפרטיותו. העותר יחד עם חברת חדשות 10 בע"מ הגישו ביום 16.09.2015 עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים נגד תשובת משרד ראש הממשלה, וביום 2.12.2015 התקבל פסק דין שקבע כי על המדינה למסור את המידע המבוקש לתקופה שמיום 11.2.2012 ואילך, אלא שטרם מסירת המידע על המדינה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע לצדדי ג', על תוצאות העתירה ועל זכותם להתנגד למסירת המידע על פי חוק חופש המידע.

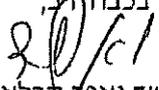
רצ"ב פסק הדין מיום 2.12.15.

בהתאם לפסק הדין, והואיל ומדובר במידע הכולל פרטים הנוגעים לך כצד שלישי, אנו מביאים את דבר הבקשה והחלטת בית המשפט לידיעתך, וכן מביאים בזה לידיעתך כי באפשרותך להודיע על עמדתך/התייחסותך למסירת המידע בתוך 21 ימים, מיום קבלת מכתב זה. ככל שאתה מעוניין להתנגד למסירת המידע נבקשך להודיענו על כך ולנמק התנגדותך, וזאת לאור סעיף 9 לחוק או הוראות כל דין.

משרד ראש הממשלה
הממונה על יישום חוק חופש המידע

נודה על קבלת התייחסותך למסירת המידע וזאת מבלי לגרוע משאר טענות המדינה הנוגעות לעניין.
יובהר, כי המדינה מתעתדת להגיש ערעור על פסק הדין ובמקביל להגיש בקשה לעיכוב ביצוע על
ההחלטה למסירת המידע המבוקש.

בכבודך,

עו"ד ואפר קבלאן

ממונה על יישום חוק חופש המידע
משרד ראש הממשלה

משרד ראש הממשלה
הממונה על יישום חוק חופש המידע

ה' טבת תשע"ו

17 דצמבר 2015

לכבוד

מר עמוס רגב

שלום רב,

הנדון: עת"מ 28606-09-15 רביב דרוקר ואח' ל הממונה על יישום חוק חופש המידע
במשרד ראש הממשלה ואח'

למשרד ראש הממשלה הוגשה בקשה על ידי מר רביב דרוקר (להלן: "העותר") לקבל מידע על אודות מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין ראש הממשלה לבין מר שלדון אדלסון ומר עמוס רגב, מיום 11.2.2012 לתקופה של 3 שנים, ובכלל זה תאריך כל שיחה (נכנסת ויוצאת), מי יזם אותה ושעת השיחה. הבקשה הוגשה בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע").

משרד ראש הממשלה השיב לבקשה, כי קשריו של ראש הממשלה עם אישים אלו הם אישיים, ועל כן מסירת מידע כמבוקש עלולה לפגוע בפרטיותו. העותר יחד עם חברת חדשות 10 בע"מ הגישו ביום 16.09.2015 עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים נגד תשובת משרד ראש הממשלה, וביום 2.12.2015 התקבל פסק דין שקבע כי על המדינה למסור את המידע המבוקש לתקופה שמיום 11.2.2012 ואילך, אלא שטרם מסירת המידע על המדינה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע לצדדי ג', על תוצאות העתירה ועל זכותם להתנגד למסירת המידע על פי חוק חופש המידע.

רצ"ב פסק הדין מיום 2.12.15.

בהתאם לפסק הדין, והואיל ומדובר במידע הכולל פרטים הנוגעים לך כצד שלישי, אנו מביאים את דבר הבקשה והחלטת בית המשפט לידיעתך, וכן מביאים בזה לידיעתך כי באפשרותך להודיע על עמדתך/התייחסותך למסירת המידע בתוך 21 ימים, מיום קבלת מכתב זה. ככל שאתה מעוניין להתנגד למסירת המידע נבקשך להודיענו על כך ולנמק התנגדותך, וזאת לאור סעיף 9 לחוק או הוראות כל דין.

משרד ראש הממשלה
הממונה על יישום חוק חופש המידע

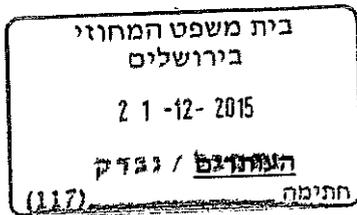
נודה על קבלת התייחסותך למסירת המידע וזאת מבלי לגרוע משאר טענות המדינה הנוגעות לעניין. יובהר, כי המדינה מתעתדת להגיש ערעור על פסק הדין ובמקביל להגיש בקשה לעיכוב ביצוע על החלטה למסירת המידע המבוקש.

בכבוד רב,

עו"ד ואפ"ק קבלאן
הממונה על יישום חוק חופש המידע
משרד ראש הממשלה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
רגב ואח'י ב' דרוקר ואח'
עת"מ 44200-12-15
סוג עניין: אחר
תאריך פתיחה: 21 דצמבר 2015
רמת חיסיון: פתוח לציבור

**בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים**

1. עמוס רגב (ת.ז. 50598036)
2. שלדון אדלסון (מספר דרכון אמריקאי 488618607)
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר א. קלגסבלד ושות'
מרח' מנחם בגין 7, רמת גן 52681
טל': 03-6110700; פקס: 03-6110707

- נגד -

1. רביב דרוקר
2. חדשות 10 בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד יונתן ברמן ו/או אורי אדלשטיין
אדלשטיין ברמן ושות', עורכי דין
מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב, 6777016
טל': 03-5602225; פקס: 03-5601755

המשיב/ות

3. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
4. בנימין נתניהו, ראש הממשלה
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
מרח' מח"ל 7, מעלות דפנה ירושלים
טל': 02-5419555; פקס: 02-5419581

המשיבים הנוספים

עתירה לביטול פסק דין

פרק א' - מבוא

1. בית המשפט הנכבד מתבקש לבטל את פסק הדין בעת"מ 28606-09-15, שניתן ביום 2.12.2015 על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים (כב' השופט דוד מינץ) (להלן: "פסק הדין").

העתק פסק הדין מצורף ומסומן "1".

2. בפסק הדין בית המשפט הנכבד קיבל את עתירתם של המשיבים 1-2 כנגד ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו (המשיבה 3, הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן: "הממונה"), והמשיב 4 (להלן: "ראש הממשלה")) לחשוף את פרטי השיחות הטלפוניות (תאריך, שעה ומשך כל שיחה) בין ראש הממשלה לבין העותרים (להלן: "רגב" ו-"אדלסון"), וזאת ללא שרגב ואדלסון היו צדדים לעתירה וללא שעמדתם נשמעה לפני מתן פסק הדין.

פרק ב' - העובדות הרלבנטיות לעתירה

3. ביום 11.2.2015 המשיב 1, מר רביב דרוקר (להלן: "דרוקר"), הגיש לממונה בקשה לקבלת מידע לפי סעיף 7 לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק"). בבקשה ביקש דרוקר לקבל פרטים שונים לגבי שיחות הטלפון בין ראש הממשלה לבין רגב ובין ראש הממשלה לבין אדלסון בשלוש השנים הקודמות להגשת הבקשה.
- העתק הבקשה לקבלת מידע מיום 11.2.2015 מצורף ומסומן "2".
4. ביום 11.6.2015 הממונה דחה את הבקשה לקבלת מידע. כיוון שכך, לא היה על הממונה להודיע לרגב ואדלסון על הגשת הבקשה או על דחייתה, והוא לא עשה כן.
- העתק ההחלטה בבקשה לקבלת מידע מיום 11.6.2015 מצורף ומסומן "3".
5. ביום 16.9.2015 דרוקר והמשיבה 2, חדשות 10 בע"מ (להלן: "חדשות 10"), הגישו לבית המשפט הנכבד עתירה לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע נגד החלטת הממונה בבקשה לקבלת מידע (להלן: "העתירה"). בעתירה, דרוקר וחדשות 10 ביקשו כי בית המשפט הנכבד יורה לממונה ולראש הממשלה למסור פרטים שונים לגבי השיחות שנערכו בין ראש הממשלה לבין רגב ובין ראש הממשלה לבין אדלסון (הרישא לעתירה):
- "להורות למשיבים [הממונה וראש הממשלה] למסור לעותרים [דרוקר וחדשות 10] את תיעוד מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין המשיב 2 (ראש הממשלה מר בנימין נתניהו), לבין מר שלדון אדלסון, בעליו של העיתון 'ישראל היום' ובין המשיב 2 לבין מר עמוס רגב, העורך הראשי של 'ישראל היום', מיום 11.2.2012 ואילך, כפי שתועדו ביומן לשכת ראש הממשלה, ובכלל זה תאריך כל שיחה, שעת השיחה ומשכה".**
- העתק העתירה מיום 16.9.2015 מצורף ומסומן "4".
6. דרוקר וחדשות 10 לא צירפו את רגב ואדלסון כמשיבים לעתירה.
7. בסמוך לאחר הגשת העתירה, דרוקר וערוץ 10 פנו למשיבה 3 על מנת לברר אם המשיבה 3 הודיעה לרגב ואדלסון על דרישת המידע הנוגע אליהם. המשיבה 3 הודיעה לדרוקר וערוץ 10 ש"לא נעשתה פניה למר אדלסון ולמר רגב לפי סעיף 13 לחוק". גם לאחר קבלת הודעה זו דרוקר וערוץ 10 לא צירפו את רגב ואדלסון כמשיבים לעתירה.
- העתק הודעת ב"כ המשיבה 3 לב"כ דרוקר וערוץ 10 מיום 19.11.2015 בדבר העדר הפנייה לרגב ואדלסון מצורף ומסומן "5".

8. בכך נפל בעתירה, כפי שהוגשה, פגם מהותי: רגב ואדלסון - מי שפרטי השיחות שלהם עם ראש הממשלה התבקשו בעתירה - עלולים להיפגע מקבלת העתירה. לכן לרגב ואדלסון היתה זכות מוקנית להיות משיבים לעתירה ולהשמיע את עמדתם בפני בית המשפט הנכבד לפני מתן פסק הדין.

9. ביום 19.11.2015 הממונה וראש הממשלה הגישו את תגובתם לעתירה בה התנגדו למסירת המידע.

העתק תגובת הממונה וראש הממשלה מיום 19.11.2015 מצורף ומסומן "6".

10. ביום 2.12.2015 ניתן פסק הדין בעתירה. בפסק הדין בית המשפט הנכבד קיבל את העתירה (עמ' 7 לפסק הדין) כך:

"מכל האמור לעיל יוצא כי יש לקבל את העתירה. אלא שטרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות עתירה זו ועל זכותם להתנגד למסירת המידע".

11. זכותם של רגב ואדלסון היתה להיות צדדים להליך ולהשמיע את טענותיהם בפני בית המשפט הנכבד לפני מתן פסק הדין. כך קובע הדין הכללי; כך קובע חוק חופש המידע (ובפרט סעיף 17(ג) לחוק); כך קובעות תקנות בתי המשפט לענינים מינהליים (סדרי דין), תשס"א-2000 (ובפרט תקנה 6; להלן: "תקנות בתי המשפט לענינים מינהליים").

12. כפי שיפורט בפרק ג' להלן, אי צירופם של רגב ואדלסון כצדדים להליך היה חייב להוליך לדחיית העתירה על הסף (או למצער - לצירופם של רגב ואדלסון). משלא נעשה כן, פסק דין שניתן מבלי שאדם הנוגע בדבר היה צד להליך והשמיע את טענותיו בפני בית המשפט - דינו להתבטל.

13. כפי שיפורט בפרק ד' להלן, החוראה הכלולה בפסק הדין - לפיה "טרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות עתירה זו ועל זכותם להתנגד למסירת המידע" - יוצרת מנגנון המנוגד לדין, שאינו מקנה לרגב ואדלסון זכות טיעון של ממש ואינו משנה את המסקנה לפיה דינו של פסק הדין להתבטל.

פרק ג' - זכותם של רגב ואדלסון להיות צד להליך; בעקבות הפרת זכות זו - דינו של פסק הדין להתבטל

14. כלל יסוד הוא כי "חלילה לבית המשפט לפגוע בזכויותיו של אדם, או להרשות לאחר לפגוע בזכויותיו של אדם, בלי שניתנה לאותו אדם הזדמנות נאותה להציג את עניינו לפני בית המשפט" (בג"ץ 1901/94 לנדאו נ' עיריית ירושלים, פ"ד מח(4) 403, 415).

15. בהתאם, תקנה 6(א) לתקנות בתי המשפט לעניינים מינהליים קובעת כי:
- "המשיבים בעתירה יהיו הרשות שנגד החלטתה מכוונת העתירה, כל רשות אחרת הנוגעת בדבר, וכן כל מי שעלול להיפגע מקבלת העתירה"**.
16. חשיפת המידע המבוקש בעתירה נוגעת במישרין לרגב ואדלסון: בעתירה התבקשו פרטים הנוגעים לשיחותיהם עם ראש הממשלה. לכן ברור כי רגב ואדלסון הם בבחינת "מי שעלול להיפגע מקבלת העתירה". אף בית המשפט הנכבד קבע כך, שכן קביעתו - גם אם שלא כדין - כי על המשיבה 3 לפעול בנוגע לרגב ואדלסון לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע, משמעותה כי מסירת המידע "עלולה לפגוע" ברגב ואדלסון (כלשון סעיף 13 לחוק).
17. הנה כי כן, דרוקר ותדשות 10 היו חייבים לצרף את רגב ואדלסון כמשיבים לעתירה גם מלכתחילה, לא כל שכן כשהובהר להם ש"לא נעשתה פניה למר אדלסון ומר רגב" (נספח "5").
18. כיוון שרגב ואדלסון לא צורפו כמשיבים לעתירה, היה על בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה על הסף. הלכה פסוקה היא כי אם לא צורף לעתירה אדם אשר עלול להיפגע מקבלת העתירה - דין העתירה להידחות על הסף. ראו עת"מ (מחוזי-בי"ש) 35933-03-13 יהורם נ' משרד החינוך (פורסם ב"נבו", 2013), סעיף 31 לפסק הדין:
- "משהעותר לא ביקש לצרף את החברה האמורה כצד לעתירה, הרי שבהתאם לסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע, דין בקשתו של העותר להידחות"**.
- עת"מ (מחוזי - חי') 42270-10-11 תלמוד תורה נ' עיריית קרית אתא (פורסם ב"נבו", 2012), עמוד 4 לפסק הדין:
- "אין לגלות את המידע, במיוחד מאחר שהעותרת לא צירפה כמשיבים לעתירה את הצדדים השלישיים שעלולים להפגע מחשיפת המידע. ביהמ"ש לא ידון ויחליט על פגיעה בפרטיותם של הצדדים השלישיים ללא שמיעת טיעוניהם בעניין זה. על כן, גם מסיבה זו, של אי צירוף משיבים העלולים להיפגע, דין העתירה להידחות"**.
- בג"צ 5662/99 עמותת נפגעי הבורסה נ' יו"ר ועדת הבוררים לנפגעי מניות (פורסם ב"נבו", 1999), סעיף 2 לפסק הדין:
- "העותרת נמנעה מלצרף לעתירה את הבנקים שהינם צד להסדר, העלולים להיפגע ממתן הסעד המבוקש. אי-צירוף משיבים בנסיבות אלה די בו כדי להביא לדחיית העתירה על הסף"**.

בג"צ 7788/13 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים (פורסם ב"נבו", 2013), סעיף 4 לפסק הדין :

"כבר בפתח הדברים, ובלא להתייחס לטענות המועלות בעתירה לגופן, יש להדגיש כי העותר נמנע מלצרף את האם כמשיבה לעתירה ודי בכך על מנת לדחותה על הסף".

בג"צ 2731/11 עמותת אלסדק נ' הוועדה למינוי קאדים (פורסם ב"נבו", 2011), סעיף 14 לפסק הדין :

"למרות שחלקה הארי של העתירה מופנה נגד חברי ועדת המינויים, העותרת לא צירפה אותם כמשיבים לעתירה ואף לא נתבקשה תגובתם לטענות שהופנו כנגדם. מטבע הדברים, אי צירופם של חברי הוועדה כמשיבים, שלל מהם את האפשרות להגיב על הטענות שהועלו כלפיהם, ודי בטעם זה כשלעצמו כדי לדחות העתירה".

כן ראו עת"מ (מחוזי - ת"א) 17305-05-10 מנדנך נ' קופת חולים מכבי (פורסם ב"נבו", 2011), סעיפים 18 - 20 פסק הדין ; עת"מ (מחוזי-ת"א) 28209-12-11 המועצה הציבורית למניעת רעש וזיהום אויר בישראל מלר"ז נ' איגודן תשתיות איכות סביבה (פורסם ב"נבו", 2013), סעיפים 35-36 לפסק הדין.

19. בית המשפט הנכבד היה רשאי, כמובן, לתקן את הפגם שיצרו העותרים ולצרף - ביוזמתו או לפי בקשת צד אחר - את מי שעלול להיפגע מן העתירה כצד לעתירה (תקנה 6ב) לתקנות בתי המשפט לעניינים מינהליים ; י' זמיר הסמכות המינהלית (2011, מהדורה שנייה, כרך ג' 1748).

20. ואולם בין אם תוצאת אי-צירוף צד היא דחיה על הסף ובין אם תוצאת אי-צירוף צד היא צירוף אותו צד על ידי בית המשפט, ברור כי לא ניתן לתת פסק דין הנוגע לאדם מסוים ללא שהוא היה צד להליך והשמיע את טענותיו בפני בית המשפט לפני מתן פסק הדין. לכן קובע גם סעיף 17 לחוק חופש המידע כי :

"(א) עתירה על החלטת רשות ציבורית לפי חוק זה תידון בבית משפט לעניינים מינהליים ... (ג) לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו, בדרך שיקבע".

21. בענייננו ניתן פסק הדין בעתירה ללא שרגב ואדלסון היו צדדים לה. לכן דין פסק הדין להתבטל. ראו ע"א 256/71 אל סמאר נ' אל-מועטי, פ"ד כו(1) 508, 508 :

"הלכה פסוקה מלפני בית-משפט זה היא, שאם נתן בית-משפט פסק-דין בלא לעשות אדם הנוגע בדבר בעל-דין, פסק-הדין הוא כאין וכאפס וכמוהו כלא היה ... אפשר לסווג את הפסול שבפסק-הדין הזה כחוסר סמכות באחת ממשמעויותיו הרבות של זיבור זה, ולומר שבית-המשפט שפסק בענין בלא להביא לפניו אדם נוגע בדבר כדי לאפשר לו לאמור את דברו, פעל ללא סמכות ... העיקר הוא, שפסק-הדין הוא בטל מדעיקרא".

ראו גם ע"א 6185/00 ער"ד חנא נ' מ"י, פ"ד נו(1) 374, 366 :

"סמכות, כל סמכות, שמפעיל בית-משפט כופפת עצמה לחובת שמיעתם של מי שעלולים להיפגע מהפעלתה של אותה סמכות. וכי יפגע בית-משפט באינטרס של אדם ואת דברו לא ישמע - ביתר דיוק: והזדמנות להשמיע את דברו לא תינתן לו לאותו אדם - כי אז ייפגם מעשהו של בית-המשפט כדי ביטולו".

ראו גם: ע"א 411/81 זידאן נ' ע'דיר, פ"ד לח(3) 455, 449.

22. בעע"מ 6539/13 מ"י - רשות המיסים נ' גלובס פבלישר עיתונות 1993 בע"מ (פורסם ב"נבו", 2014) (סעיפים 4 סיפא ו-5 לפסק הדין) דובר בגוף תקשורת (עיתון "גלובס"), שביקש לקבל מידע לגבי הטבות מס שקיבלו חברות מסוימות. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשה, ללא שהחברות האמורות היו צד להליך. בית המשפט העליון ביטל את פסק הדין של בית המשפט המחוזי גם מטעם זה:

"נעיר עוד כי על בית משפט הדין בעתירה דוגמת זו שהגישו המשיבים, לתת זעתו אף לסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. סעיף זה קובע שבית המשפט לא יורה על מסירת מידע העלול לפגוע במי שאינו בעל דין, היינו צד שלישי, אלא לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע טענותיו. לפיכך הערעור מתקבל במובן זה שהחלטה בעניין הסמכות המקומית מבוטלת, כמו גם פסק-הדין (בין היתר לאור אי עמידה באמור בסעיף 17(ג) לחוק)".

23. הנה כי כן, פסק דין שניתן מבלי שאדם הנוגע בדבר הוא צד לו - דינו להתבטל.

פרק ד' - האם "זכות טיעון" שנקבעה בפסק הדין משנה את המסקנה לפיה דינו של פסק הדין להתבטל?

24. בסיופת פסק דינו קבע בית המשפט הנכבד כי "מכל האמור לעיל יוצא כי יש לקבל את העתירה. אלא שטרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות עתירה זו ועל זכותם להתנגד למסירת המידע" (עמ' 7 לפסק הדין).

25. המנגנון שנקבע בפסק הדין אינו זכות טיעון של ממש: הוא מנוגד לדין והוא פוגע בזכויות של רגב ואדלסון. לכן אין בו כדי לשנות את המסקנה לפיה דין פסק הדין להתבטל.

פרק ד/1 - "זכות טיעון" שלא בפני בית המשפט - הפרת סעיף 17 לחוק חופש המידע

26. סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע קובע כי "לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו, בדרך שיקבע". הוראה זו מחייבת את בית המשפט לאפשר לצד השלישי להשמיע בפניו, בפני בית המשפט ("שנתן" - בית המשפט) את טענותיו,

וזאת לפני מתן פסק הדין ("אלא לאחר" - השמעת טענות הצד השלישי).

27. הוראה זו משלימה את הוראת תקנה 6 לתקנות בית המשפט לעניינים מינהליים. לפי תקנה 6 האמורה חובה על העותר לצרף את הצד השלישי כמשיב לעתירה, שאז ממילא הצד השלישי יהיה זכאי להשמיע את טענותיו בפני בית המשפט. לבית המשפט שיקול דעת ("בדרך שיקבע") לגבי הדרך שבה הצד השלישי ישמיע לו את טענותיו (כגון בכתב, בעל פה, בתצהיר, עם או בלי חקירה נגדית וכיוצא"ב), אולם כל זאת במסגרת ההליך, בפני בית המשפט ולפני מתן פסק הדין.

28. הוראת סעיף 17(ג) בוארה על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים בעת"מ 617/03 ניאורם ג' מינהל מקרקעי ישראל (פורסם ב"נבו", 2003), סעיף 8 לפסק הדין:

"דינו של המידע שמשיב סבור שאין להמציא לעותרת שונה. כאן, המשיב מסכים לעמדתו של צד ג' (המתנגד למסירת המידע) וגם הוא סבור שאין לאפשר לעותרת לקבל מידע זה. עם זאת, אין ביטחון בכך שעמדתו של המשיב תתקבל על ידי בית המשפט, ואם תדחה, הדבר עלול לפגוע בצדדי ג' המתנגדים לעיון. על סיטואציה כזו חל סעיף 17(ג) לחוק, המורה: 'לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע את טענותיו, בדרך שייקבע'. כאן הנטל אינו עובר לצד ג' לעתור לבית המשפט וגם אין די בכך שהרשות תודיע לו שבאפשרותו לעתור נגד מסירת המידע לבית המשפט. כאן החובה היא על בית המשפט לתת לאותו צד ג' העשוי להיפגע ממסירת המידע הזדמנות להשמיע טענותיו בפני בית המשפט.

המחוקק לא קבע באיזו דרך תינתן לצד ג' אשר עשוי להיפגע ממסירת המידע ההזדמנות להשמיע טענותיו, ונראה שעניין זה מסור לשיקול דעתו של בית המשפט. אפשרות אחת, היא לצרף צדדי ג' אלה כמשיבים לעתירה. בנסיבות המקרה, אינני סבור שיש הצדקה לנקוט בהליך שכזה, ונראה שדי בכך, שאותם צדדי ג' יוכלו, אם רצונם בכך, להצטרף לעתירה ולהציג עמדתם בעניין זה בפני בית המשפט.

לאור האמור, הפרקליטות תמציא לצדדי ג' המתנגדים למסירת המידע העתק החלטה זו, ותפנה את שימת לבם לאפשרות הניתנת להם להביא דברם בפני בית המשפט. זאת, הן לגבי המידע שהמשיב מסכים למוסרו לעותרת והן לגבי המידע שהמשיב מתנגד למוסרו. הכל בתוך 30 יום מיום קבלת החלטה".

29. ברור, אם כן, כי יש פגיעה מהותית בזכויות של רגב ואדלסון בכך שזכות הטיעון שלהם - על פי המנגנון שקבע בית המשפט הנכבד - היא בפני המשיבה 3 ולא בפני בית המשפט הנכבד. כך, אם בכוונת רגב ואדלסון להעלות בפני המשיבה 3 את אותם טעמי התנגדות שהמשיבה 3 הציגה בפני בית המשפט הנכבד (ונדחו על ידי בית המשפט הנכבד) - המשיבה 3 אינה רשאית לסטות מהחלטת בית המשפט הנכבד. גם אם בכוונת רגב

ואדלסון להעלות בפני המשיבה 3 נימוקים שונים - גם אז המשיבה 3 כבולה בקביעות העובדתיות והנורמטיביות שבפסק הדין. ודוק, זכות הטיעון אינה תלויה בתוכן הטיעון (בג"ץ 2911/94 באקי נ' מנכ"ל **משרד הפנים**, פ"ד מח(5) 291, 303; עע"מ 1038/08 **מדינת ישראל נ' געאביץ** (פורסם ב"נבו", 2009), סעיף כ"ב לפסק הדין). רגב ואדלסון זכאים שטיעוניהם יישמעו בפני גוף היכול לשנות את ההחלטה - ולא בפני גוף הכבול, באופן מלא או חלקי, בהחלטה של גוף אחר אשר לא שמע את טיעוניהם לפני מתן ההחלטה.

30. הפגם שבהחלטת בית המשפט הנכבד להפנות את רגב ואדלסון לטעון את טענותיהם בפני המשיבה 3 משתקף מכך שבית המשפט הנכבד הנחה את המשיבה 3 לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ("טרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות עתירה זו ועל זכותם להתנגד למסירת המידע"). בית המשפט הנכבד - אשר החליט כי זכות הטיעון של הצד השלישי תינתן בפני המשיבה 3 - הפנה את המשיבה 3 להליכים לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע, של סעיף החוק המסדיר את זכות הטיעון של הצד השלישי בפני הרשות. אולם סעיף 13 לחוק חופש המידע **כלל אינו רלבנטי** לענייננו: סעיף 13 לחוק חופש המידע חל רק כאשר "הרשות הציבורית שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע", שאז באמת יש משמעות לזכות הטיעון של הצד השלישי בפני הרשות הציבורית, שהיא אכן הרשות המחליטה בנסיבות סעיף 13 לחוק. בענייננו, הרשות הציבורית (המשיבה 3) לא "שוקלת" דבר אלא מתנגדת (בדיוק כמו רגב ואדלסון) למסירת המידע (ואף הודיעה על כוונתה לערער על פסק הדין - מכתב המשיבה 3 לרגב מיום 17.12.2015). לכן סעיף 13 לחוק כלל אינו חל.

העתק מכתב המשיבה 3 לרגב מיום 17.12.2015 במסגרתו הודיעה על כוונתה לערער על פסק הדין בעתירה מצורף ומסומן "ז" (ראו עמ' 2 למכתב).

31. לכן המנגנון שקבע בית המשפט הנכבד בסיפת פסק דינו מנוגד לדין: הוא "שולח" את רגב ואדלסון לטעון את טענותיהם בפני גוף שאיננו בית המשפט, אשר כבול - בצורה מלאה או חלקית - בקביעות של בית המשפט (שלא שמע את רגב ואדלסון לפני פסק הדין), וזאת בדרך (סעיף 13 לחוק חופש המידע) שאינה חלה ואינה יכולה לחול בענייננו.

פרק ד/2 - "זכות טיעון" לאחר פסק הדין - הפרת סעיף 17 לחוק חופש המידע

32. פסק הדין שקבע כי על ראש הממשלה למסור את פרטי שיחותיו עם רגב ואדלסון חתך את גורלם של שיחותיהם של רגב ואדלסון עם ראש הממשלה בלא שניתנה להם זכות טיעון לפני ההחלטה. במקומה נקבע מנגנון (פסול) של זכות טיעון לאחר ההחלטה. גם בכך מנוגד מנגנון זה להוראת סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע ("אלא לאחר").

33. אכן, זכות הטיעון של מי שעלול להיפגע מההליך השיפוטי חייבת להינתן לו לפני פסק הדין ולא אחריו. להבדיל מרשות מינהלית, אשר תמיד (או לפחות - לרוב) יכולה לשנות את החלטותיה, בית משפט - משנתן את פסק הדין - קם מכסאו, ואינו יכול לשנות עוד את פסק הדין. לכן ברור כי זכות הטיעון של מי שעלול להיפגע מפסק הדין חייבת להינתן לפני פסק הדין.

34. מסקנה זו עולה בקנה אחד גם עם הוראות הדין הכללי לגבי זכות הטיעון. "כלל יסוד בשיטתנו המשפטית מורה כי רשות מינהלית תימנע מהחלטה בזכויותיו של אדם בטרם תעניק לו הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו" (בג"ץ 7805/00 אלוני נ' מבקרת עיריית ירושלים (פורסם ב"נבו", 2003), סעיף 17 לפסק הדין; ראו גם: בג"ץ 549/75 חברת סרטי נח בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטי קולנוע, פ"מ ל(1) 759, 766). "בראש ובראשונה חל הכלל על בתי-דין ועל בתי-משפט, שהם הראשונים החבים בחובת השמיעה" (ע"א 6185/00 עו"ד חנא נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (1) 366, 374; ראו גם רע"א 7471/07 בראוטבר נ' כלל חברה לביטוח בע"מ (פורסם ב"נבו", 2007), סעיף 5 לפסק הדין).

35. זכות טיעון לאחר מתן החלטה איננה הוגנת כלפי הנפגע מההחלטה, וזאת גם במצב בו הרשות רשאית לשנות את ההחלטה (מה שאין כך כאן). עמד על כך בית המשפט העליון בעע"מ 1038/08 מדינת ישראל נ' געאביץ (פורסם ב"נבו", 2009), סעיף כ"ו לפסק הדין:

"בשימוע מאוחר אין ניתנת לנפגע 'הזדמנות הוגנת', שהיא עיקר מהותה של זכות הטיעון, כיון שמצב הדברים נוטה כבר לרעתו: לפניו המשימה לשנות את עמדת הרשות לאחר שכבר נתגבשה, ופעמים אף ניתן לה פומבי, והדבר אינו פשוט מטבע האנוש".

36. אכן, במקרים מסוימים ניתן לפרש את הדין כך שהוא מאפשר זכות טיעון גם לאחר מתן ההחלטה. אולם זאת במקרים חריגים, שאין להם כל רלבנטיות לענייננו. הסביר בית המשפט העליון בעניין געאביץ הנ"ל, שם, סעיף כ"ז לפסק הדין:

"הפסיקה קבעה בהלכת באקי, כי השימוע יכול להתקיים לאחר שהרשות המינהלית קיבלה את החלטתה, רק במקרים בהם 'שימוע מוקדם אינו מתיישב עם מהות הסמכות או עם תכלית החוק, או שהוא עלול לסכל את התפקוד התקיין של הרשות המינהלית, או שיש בו כדי לפגוע באופן ממשי באינטרס חשוב אחר'".

37. מקרים אלה אינם רלבנטיים לעתירה לפי חוק חופש המידע. גם לכן ברור כי זכות הטיעון חייבת היתה להינתן לרגב ואדלסון לפני פסק הדין בעתירה.

38. זכות הטיעון המאוחרת מעמידה את רגב ואדלסון במצב נחות לעומת המצב בו היו נמצאים אילו היו צד להליך מלכתחילה. אילו דרוקר וחדשות 10 היו פועלים כפי חובתם על פי דין - ומצרפים את רגב ואדלסון לעתירה המקורית - היה עליהם לשכנע את בית המשפט כי הם זכאים לקבל את המידע, על אף הפגיעה האפשרית ברגב ואדלסון. כעת על רגב ואדלסון להתייבז בפני המשיבה 3, לאחר שבית המשפט הנכבד כבר הביע את עמדתו, ואם המשיבה 3 תחליט על מסירת המידע לדרוקר וחדשות 10 (על פי פסק הדין) - הנטל ליזום הליך שיפוטי המכוון לשנות את עמדת המשיבה 3 יהיה מוטל על רגב ואדלסון. זהו לא רק היפוך הנטל לתקוף את החלטת הרשות (שהתנגדה למסירת פרטי השיחות) אלא גם היפוכו של הדין.

39. זאת ועוד, בית המשפט הנכבד כבר קבע כי טעמי ההתנגדות של הממונה וראש הממשלה נסוגים בפני חופש המידע. אולם, כאשר בית המשפט דן בעתירה לפי חוק חופש המידע עליו לערוך איזון בין כלל האינטרסים הרלבנטיים להכרעה יחד: "עד עתה בחנו בנפרד את איזונו של חופש המידע אל מול האינטרס הציבורי ביעילות הרשות ואל מול זכותם של צדדים שלישיים. אולם כאמור, במקרה שלפנינו ענין לנו באיזון בין שלושת הערכים הללו גם יחד" (עע"מ 11120/08 התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל - רשות ההגבלים העסקיים (פורסם ב"נבו", 2010), סעיף 14 לפסק הדין); ראה גם בר"מ 4997/13 מדינת ישראל רשות המיסים נ' גלובס פבלישר עיתונות 1983 בע"מ (פורסם ב"נבו", 2013), סעיף 5 לפסק הדין). אכן, יש וטעמי ההתנגדות של הרשות אינם עומדים בפני עצמם (כפי שנקבע בפסק הדין) אולם יחד עם טעמי ההתנגדות של הצד השלישי יש בהם משקל מצטבר המוביל לכך שאיזון האינטרסים מוביל לדחיית העתירה. איזון אינטרסים כזה הוא אינו אפשרי עוד לאחר שבית המשפט כבר נתן את דעתו בעניין משקלם של טעמי ההתנגדות של הרשות, כשהם עומדים לבדם.

40. ואמנם, בפסיקות בתי המשפט נקבע כי צד שלישי זכאי להתנגד למסירת מידע מכח חוק חופש המידע לפני ההכרעה בעתירה כנגד החלטת הרשות הדוחה את בקשת המידע. ראו בר"מ 4997/13 מדינת ישראל רשות המיסים נ' גלובס פבלישר עיתונות 1983 בע"מ (פורסם ב"נבו", 2013), סעיף 5 לפסק הדין, שם קבע בית המשפט העליון כי יש:

"לערוך איזון בין האינטרסים הרלבנטיים המתחרים על הבכורה. למשל תצוין טענת המדינה כי היה מקום להעניק לצדדים שלישיים, הן החברות הפרטיות, הזדמנות להשמיע טענותיהן טרם מתן הכרעה".

ראו גם דבריו של כב' השופט זילברטל בע"א (מחוזי-י-ם) 2312/01 שצ'רנסקי נ' הממונה על המרשם (פורסם ב"נבו", 2001), סעיף 12 לפסק הדין:

"אם המערער היה מגיש עתירה מנהלית בהתבסס על חוק חופש המידע, היה צריך לשמוע את העשויים להיפגע, בטרם תינתן החלטה (סעיף 17ג) לחוק חופש המידע). גם מטעם זה לא ניתן להיעתר למערער, שכן אותם גורמים אינם צדדים להליך דנן ולא ניתן לפגוע בהם ללא שישמע דברם".

ראו גם ה"פ (מחוזי-נצ') 110/00 זוהיר נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם ב"נבו", 2001), סעיף 41 לפסק הדין:

"הצד השלישי רשאי להביע עמדה בשאלה האם לפרסם את המידע ובאילו תנאים, וזה לאחר שבית המשפט קבע כי מסירתו עלולה לפגוע בזכויות הצד השלישי. הליך האיזון בין חופש המידע ובין הפגיעה בזכויות הצד השלישי ייערך על ידי בית המשפט בין השאר לאחר שמיעת עמדתו של הצד השלישי ושקילת טענותיו לעניין זה".

41. האחריות לפגם שנפל בפסק הדין מוטלת, בראש ובראשונה, על דרוקר וערוץ 10. כפי שראינו, על פי תקנה 6 לתקנות בתי המשפט לעניינים מינהליים, **חובה** היה על דרוקר וערוץ 10 לצרף את רגב ואדלסון כמשיבים לעתירה מלכתחילה. אילו היו פועלים כדיון, היה מתאפשר לרגב ואדלסון להתנגד לעתירה **בטרם קבלתה**. אלמלא דרוקר וערוץ 10 היו מפרים את תקנה 6, רגב ואדלסון היו משמיעים את טענותיהם לפני ההכרעה בעתירה, וזכות הטיעון שלהם לא היתה נשללת.

פרק ד/3 - ריבוי הליכים וסיכון בריבוי החלטות

42. לבסוף נעקוב אחר המתווה לפעולתם של רגב ואדלסון על פי המנגנון שקבע בית המשפט הנכבד.

43. **ראשית**, ככלל, עתירה למסירת מידע לפי חוק חופש המידע מגיעה לפתחו של בית המשפט כאשר הרשות **מתנגדת** למסירת המידע לעותר. כך היה גם בענייננו. המשיבה 3 התנגדה למסירת המידע לדרוקר וערוץ 10. המשיבה 3 **תומכת** בעמדת רגב ואדלסון לפיה אין למסור את המידע מושא העתירה. אולם, לפי המנגנון שקבע בית המשפט הנכבד, רגב ואדלסון אמורים כעת לטעון את טעמי התנגדותם בפני המשיבה 3 אשר **מסכימה** עמם (ואף הודיעה כי בכוונתה לערער על פסק הדין בעתירה - נספח "Z"), אך ניתן פסק דין כנגד עמדתה. קשה להבין איזה טעם יש בטיעון כזה.

44. **שנית**, וחשוב מכך - לפי המנגנון שבנה בית המשפט הנכבד, הרי לאחר שמיעת עמדת רגב ואדלסון - אם המשיבה 3 תתמיד בעמדתה הראשונית, יהיה על דרוקר וערוץ 10 להגיש - **פעם נוספת** - עתירה לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע. אז יתבררו שתי עתירות מכח אותו סעיף חוק לגבי אותו מידע. לעומת זאת, אם המשיבה 3 תדחה את טעמי ההתנגדות של רגב ואדלסון - יאלצו כעת רגב ואדלסון להגיש עתירה לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע. אז, שוב, יתבררו שתי עתירות מכח אותו סעיף חוק לגבי אותו מידע.

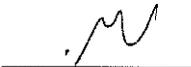
45. כאמור, אם המשיבה 3 תדחה את טעמי ההתנגדות של רגב ואדלסון, **הנטל ליזום הליך שיפוטי** על מנת לבטל את החלטת המשיבה 3 יהיה מוטל על רגב ואדלסון, נטל זה לא היה מוטל עליהם אילו היו מצורפים - כמצוות הדין - כמשיבים לעתירה. המשיבה 3 התנגדה למסירת המידע הנוגע לרגב ואדלסון. זכותם המוחלטת של רגב ואדלסון היתה להיות **משיבים** לעתירה למסירת המידע, ובשום אופן לא היה מוטל עליהם **הנטל ליזום הליך שיפוטי** כנגד מסירת המידע.

46. גם לעניין זה יפים דבריו של בית המשפט המחוזי בירושלים בעת"מ 617/03 **ניאורס נ' מינהל מקרקעי ישראל** (פורסם ב"נבו", 2003), הנזכר לעיל (בסעיף 8 לפסק הדין), לפיהם **"על סיטואציה כזו חל סעיף 17(ג) לחוק, המורה: 'לא יודה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע את טענותיו, בדרך שייקבע'. כאן הנטל אינו עובר לצד ג' לעתור לבית המשפט וגם אין די בכך שהרשות תודיע לו שבאפשרותו לעתור נגד מסירת המידע לבית המשפט. כאן החובה היא על בית המשפט לתת לאותו צד ג' העשוי להיפגע ממסירת המידע הזדמנות להשמיע טענותיו בפני בית המשפט"**.

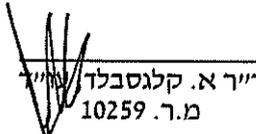
47. סוף דבר, אין כל הצדקה למנגנון שקבע בית המשפט הנכבד, שכן הוא יוליד לניהול שני הליכים לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע לגבי אותה בקשת מידע, העלולים אף להוליד להחלטות שיפוטיות מנוגדות.

פרק ה' - סיכום

48. דרוקר וערוץ 10 היו חייבים לצרף את רגב ואדלסון כצדדים להליך.
49. משלא עשו כן, היה על בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה על הסף (ולמצער, לצרף את רגב ואדלסון כצדדים להליך).
50. פסק הדין ניתן מבלי שרגב ואדלסון היו צדדים להליך. לכן דינו להתבטל.
51. המנגנון שקבע בית המשפט הנכבד אינו מקנה לרגב ואדלסון זכות טיעון של ממש ולכן אינו משנה מהמסקנה לפיה דין פסק הדין להתבטל.
52. לכן בית המשפט הנכבד מתבקש לבטל את פסק הדין ולחייב את המשיבים, שיתנגדו לעתירה זו, בהוצאות העותרים, בצירוף שכ"ט ומע"מ כדין.

ויקי ונטורה, עו"ד
מ.ר. 68868

אמיר שרגא, עו"ד
מ.ר. 23944

ד"ר א. קלגסבלד, עו"ד
מ.ר. 10259

ד"ר א. קלגסבלד ושות', עורכי-דין

ב"כ העותרים

בית גבור ספורט, רח' מנחם בגין 7, רמת גן 5268102 טל. 03-6110700 פקס 03-6110707
Gibor Sport Bldg., 7 Menachem Begin St. Ramat Gan 5268102, Israel
Tel. +972-3-6110700 Fax +972-3-6110707 office@ktag.co.il | www.ktag.co.il

ד"ר א. קלגסבלד ושות', עורכי דין
Dr. A. Klagsbald & Co. Law Offices

Dr. Avigdor Klagsbald
Amir Shraga
Gal Levita
Matan Geringer
Viki Ventura
Don Sosunov
Ori Kleimburg

ד"ר אביגדור קלגסבלד
אמיר שרגא
גל לויטה
מתן גרינגר
ויקי ונטורה
דון סוסונוב
אורי קליימבורג

23 בדצמבר, 2015
אסמכתא: 21121349

בדואר אלקטרוני

לכבוד
מר ואפד קבלאן, עו"ד
הממונה על יישום חוק חופש המידע
משרד ראש הממשלה
רח' קפלן 3, קריית בן גוריון
ירושלים, 91950

עו"ד ואפד קבלאן הנכבד,

הנדון: בקשה להארכת מועד להגשת התנגדות למסירת מידע

מרשי, מר עמוס רגב, ביקשני לפנות אליך כדלקמן:

1. בהמשך לשיחתי עם עו"ד כוכבית נצח-דולב, פרקליטת מחוז ירושלים (אזרחי), הריני לפנות אליך בעניין שבנדון.
2. בחודש ספטמבר 2015, מספר חודשים לאחר שבחודש יוני 2015 קודמתך בתפקיד (גב' איילת משה) דחתה את בקשתו של מר רביב דרוקר (להלן: "דרוקר") לקבל מידע אודות שיחות מרשי עם ראש הממשלה, הגיש דרוקר לבית המשפט המחוזי בירושלים עתירה כנגד החלטתה של קודמתך (עת"מ 15-09-28606). דרוקר לא צירף לעתירה את מרשי.
3. ביום 2.12.2015 בית המשפט המחוזי בירושלים קיבל את העתירה של מר דרוקר (וחדשות 10) (להלן: "פסק הדין") (עמוד 7 לפסק הדין):

"מכל האמור לעיל יוצא כי יש לקבל את העתירה. אלא שטרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות עתירה זו ועל זכותם להתנגד למסירת המידע".

4. בעקבות פסק הדין, ביום 17.12.2015 פנית למרשי במכתב והודעת לו כי באפשרותו להתנגד למסירת המידע בתוך 21 ימים מיום קבלת המכתב.

5. ואולם ביום 21.12.2015 מרשי הגיש עתירה לביטול פסק הדין. בעתירתו מרשי הסביר כי הוא היה זכאי להיות צד להליך ולהשמיע את טענותיו בפני בית המשפט לפני מתן פסק הדין וכי לכן דינו של פסק הדין להתבטל.

העתק העתירה של מרשי לביטול פסק הדין מצורף בזה למכתבי.

6. בנוסף, בעתירתו מרשי הסביר כי המנגנון שקבע בית המשפט המחוזי של מתן זכות טיעון מאוחרת לפסק הדין שלא בפני בית המשפט, אלא בפניו, הוא מנוגד לדין.

7. אם תתקבל העתירה ופסק הדין יתבטל - תתבטל איתו ההוראה לפיה על מרשי להביא את טענותיו בפניו. בהתאם, אם מרשי ידרש להביא את טענותיו בפניו, העתירה של מרשי עלולה להפוך לריקה מתוכן. עמדת מרשי היא כי הוא זכאי לטעון את טענותיו בפני בית המשפט - ולא בפניו - ולכן אם יתקיים הטיעון בפניו העתירה של מרשי עלולה להפוך לא רלבנטית ותיאורטית בלבד.

8. אציין כי גם אתם חולקים על פסק הדין ומבקשים לבטלו. במכתבך מיום 17.12.2015 הודעת למרשי כי "המדינה מתעתדת להגיש ערעור על פסק הדין ובמקביל להגיש בקשה לעיכוב ביצוע על החלטה למסירת המידע המבוקש".

9. מכל הטעמים לעיל, הינך מתבקש לעשות שימוש בסמכותך להאריך את המועד שקבעת במכתבך להגשת ההתנגדות של מרשי למסירת פרטי השיחות שלו עם ראש הממשלה עד לאחר הכרעה בעתירה של מרשי לביטול פסק דין או בערעור שיוגש על ידי פרקליטות המדינה על פסק הדין.

10. בהקשר זה אני מפנה את תשומת לבך לפסק הדין של בית המשפט העליון ברע"א 1015/01 בן ארצי נ' מדינת ישראל (פורסם ב"נבו", 2011) (סעיף 56 לפסק הדין), באשר לסמכותך להאריך מועדים בנסיבות כמו בענייננו:

"סמכות להאריך מועדים - בין שנקבעו בחיקוק ובין שנקבעו בנוהל פנימי של הגוף הרלבנטי - הינה חיונית לתיפקודו התקין. לעולם אין לצפות את האילוץ והצרכים החריגים שהחיים עשויים להצמיח, וסדר מועדים קשיח שאינו ניתן להגמשה כלשהי, גם בהתקיים מצבים חריגים, אינו מאפשר לגוף המינהלי לפעול כראוי. בשל כך, הכיר המשפט מזה זמן בקיומה של סמכות כללית בידי הגוף המינהלי להאריך מועדים, בין אם מכח סעיף 17 לחוק הפרשנות, ובין מכח הסמכות הטבועה".

11. לכן הינך מתבקש להאריך את המועד להגשת התנגדות מרשי כאמור בסעיף 9 לעיל.

12. אודה לך אם תודיענו תשובתך לבקשתי בהקדם על מנת שמרשי יוכל לכלכל צעדיו בעניין זה.

13. אין באמור לעיל כדי להוות ויתור על כל זכות ו/או טענה.

בכבוד רב ובברכה,

ד"ר א. קלגסבלד עו"ד

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

30 דצמבר 2015

עת"מ 44200-12-15

1

בעניין:
1. עמוס רגב
2. שלדון ארלסון

העותרים

- נ ד -

1. רביב דרוקר
2. חודשות 10 בע"מ
3. הממונה על יישום חוק חופש המידע
במשרד ראש הממשלה
4. בנימין נתניהו, ראש הממשלה

המשיבים

פסק דין

2
3 מבלי לקבוע עמדה באשר לדרך הריטית שנבחרה של הגשת עתירה חדשה ולא של הגשת בקשה
4 לביטול פסק דין במסגרת העתירה הקודמת (עת"מ 2035-12-14), הרי שבפסק הדין נקבע מפורשות
5 כי עמדתם של העותרים דכאן תישמע לאחר קיום הליך לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע, תשנ"ח-
6 1998.
7
8 פשיטא גם, כי לאחר קבלת עמדתם של העותרים, על משיבה 3 לשקול את עמדתה בהתחשב בעמדת
9 העותרים ואם עמדה זו לא תהיה מקובלת עליהם, זכויותיהם שמורות להם לפעול כראות עיניהם.
10
11 לפיכך, דין העתירה להידחות על הסף, הן מפני שהדיון בה מיותר והן מפני שהיא מוקדמת.
12
13 משלא נתבקשה תנובה, אין צו להוצאות.
14
15 ניתן היום, י"ח טבת תשע"ו, 30 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

30 דצמבר 2015

עת"מ 44200-12-15

דוד מינץ, שופט

- 1
- 2
- 3

בית גבור ספורט, רח' מנחם בגין 7, רמת גן 5268102 טל. 03-6110700 פקס 03-6110707
Gibor Sport Bldg., 7 Menachem Begin St. Ramat Gan 5268102, Israel
Tel. +972-3-6110700 Fax +972-3-6110707 office@klag.co.il | www.klag.co.il

ד"ר א. קלגסבלד ושות', עורכי דין
Dr. A. Klagsbald & Co. Law Offices

Dr. Avigdor Klagsbald	ד"ר אביגדור קלגסבלד
Amir Shraga	אמיר שרגא
Gal Levita	גל לויטה
Matan Geringer	מתן גרינגר
Viki Ventura	ויקי ונטורה
Don Sosunov	דון סוסונוב
Ori Kleimburg	אורי קליימבורג

30 בדצמבר, 2015
אסמכתא : 21121349

בדואר אלקטרוני

לכבוד
מר רועי שויקה, עו"ד
מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 29,
ירושלים, מיקוד 91010
עו"ד שויקה הנכבד,

הנדון: עת"מ 44200-12-15 רגב ואח' נ' דרוקר ואח'

1. לאחר שיחתנו הטלפונית מהיום התקבל אצלינו פסק הדין של כבי' הש' מינץ, הדוחה את העתירה על הסף.
העתק העתירה מצורף ומסומן "1".
העתק פסק הדין מצורף ומסומן "2".
2. בכוונת מרשי להגיש ערעור על פסק הדין, כבר במהלך השבוע הבא.
3. אודה לך אם תצרף את העתירה, פסק הדין ומכתבי זה לערעור ולבקשת עיכוב הביצוע שבדעתכם להגיש.

בכבוד רב ובברכה,

ד"ר א. קלגסבלד, עו"ד
